

Titluri de Cetățean de Onoare post-mortem pentru o serie de personalități ciacovene (I)



detalii în pagina 3



JURNAL DE **Ciacova**

Publicație a locuitorilor din orașul Ciacova



Anul XIV • Serie nouă • Nr. 5 (120) • mai 2022 • Monitor al Primăriei și Consiliului Local Ciacova • 8 pagini • se distribuie gratuit • ISSN 2247 - 3246

Două proiecte depuse prin PNRR

Administrația publică a orașului Ciacova a depus prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR) două proiecte pentru care se speră obținerea de finanțare.

Este vorba despre:

„Renovarea integrată a clădirii publice - Corp C4 - din centrul civic al orașului Ciacova, județul Timiș” (clădirea în care își desfășoară activitatea Clubul Pensionarilor) și „Dezvoltarea infrastructurii de transport verde - Piste pentru biciclete în U.A.T. Ciacova, Județul Timiș”.

Acest din urmă proiect a fost depus pe Componenta C10 - Fondul local - Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – piste pentru biciclete (și alte vehicule electrice ușoare) la nivel local/metropolitan. Este vorba despre o investiție de aproximativ trei milioane de euro și cuprinde aproximativ 14 kilometri de piste cu două sensuri, atât în Ciacova, cât și în satele aparținătoare.

Începe distribuirea ajutoarelor alimentare – POAD, tranșa a 4-a

Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin Programul Operațional Ajutorarea Persoanelor Dezavantajate (POAD), a început în județul Timiș distribuția celei de-a patra tranșe a pachetelor cu ajutoare alimentare.

Pe raza orașului Ciacova distribuția pachetelor a început în data de 18 mai 2022. În primele 45 de zile calendaristice se distribuie pachetele pentru:

- familiile și persoanele singure cărora le este stabilit, prin dispoziție scrisă a primarului, dreptul la un venit minim garantat acordat în baza Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat, cu modificările și completările ulterioare;
- familiile beneficiare de alocație pentru susținerea familiei, acordată în baza Legii nr. 277/2010 privind alocația pentru susținerea familiei, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

La expirarea celor 45 de zile, pe o perioadă de 15 zile, din pachetele rămase, vor beneficia:
- persoanele/familiile aflate temporar în situații critice de viață, respectiv victime ale calamităților, persoane dependente, definite conform prezentei ordonanțe de urgență și în alte situații asemănătoare stabilite prin anchetele sociale și care se află în situații deosebite de vulnerabilitate, precum și persoanele care locuiesc în așezările informale.

Produsele alimentare se ridică personal de către beneficiari.

Aceștia trebuie să prezinte actul de identitate în original și să depună următoarele acte doveditoare:

- copie buletin sau carte de identitate
- copie certificat de încadrare grad de handicap grav și accentuat

IMPORTANT!

Potrivit art. 3, alin.(4) din O.U.G. nr.84/2020, persoanele care se încadrează în mai multe categorii beneficiază de produse alimentare aferente unei singure categorii din care face parte la data acordării.

Sărbătoare de Ziua Copilului la Ciacova

Vineri 3 iunie, la Ciacova se organizează Ziua Copilului, sub genericul „Copilăria, un basm fără sfârșit”. Primăria și Consiliul Local oferă copiilor spectacolul „Croitorașul cel viteaz”, al Teatrului pentru Copii și Tineret „Merlin” din Timișoara.

Ziua Copilului Copilăria, un basm fără sfârșit



De asemenea, grație autorităților locale, care au finanțat sărbătoarea, celor mici li se vor pune la dispoziție tobogane, vată pe băț, sucuri și alte surprize.

Totodată, cu sprijinul Liceului Teoretic „Alexandru Mocioni” din Ciacova vor avea loc o serie de activități distractive, concursuri și activități sportive.

Evenimentul va avea loc începând cu ora 12, la terenul de fotbal al orașului.



Sfinții Împărați Constantin și mama sa Elena

Creștinii ortodocși îi sărbătoresc pe 21 mai pe Sfântul Împărat Constantin cel Mare și pe mama sa, Elena, cunoscuți drept cei care au dat libertate creștinismului.

Datorită sfinților Constantin și Elena, creștinismul a devenit religie permisă, jertfele sângeroase au fost interzise, iar duminica a devenit zi de odihnă în Imperiul Roman.

Cine a fost Constantin

Gaius Flavius Valerius Aurelius Constantinus (27 februarie 272 - 22 mai 337), cunoscut ca Sfântul Constantin cel Mare, a fost împărat roman, proclamat Augustus de către trupele sale în data de 25 iulie 306.

Istoricii bisericești Eusebiu de Cezareea și Lactanțiu afirmă că înaintea luptei de la Pons Milvius (Podul Vulturului), din 28 octombrie 312, contra lui Maxențiu, Constantin a văzut pe cer, ziua, o cruce luminoasă, deasupra soarelui, cu inscripția „Prin acest semn vei învinge”.

Noaptea, în vis, i s-a arătat Mântuitorul, cerându-i să pună pe steagurile armatei sale crucea creștină, ca semn protector în lupte. Constantin a câștigat bătălia, iar dovadă a credinței sale în ajutorul divin este inscripția de pe Arcul lui Constantin din Roma, păstrată până astăzi, prin care el mărturisește că a câștigat lupta „prin inspirație divină”.

În ianuarie 313, împăratul Constantin cel Mare emite Edictul de la Milan, prin care creștinismul devine „religie permisă”, alături de altele din imperiu. El ia totodată măsuri în favoarea Bisericii creștine, înlătură din legile penale pedepsele contrare creștinismului, îmbunătățește tratamentul în închisori, ușurează eliberarea sclavilor acordând episcopilor și preoților dreptul de a-i declara liberi în biserici. Protejează prin lege pe săraci, orfani și văduve, modifică legislația privind căsătoria, îngreunează divorțul și pedepsește adulterul.

De asemenea, el a atribuit Bisericii creștine casele imperiale de judecată (basilicos oikia), care vor purta în continuare numele de basilici. Încă din anul 317, a început să bată monedă cu monograme creștine.



Împăratul Constantin cel Mare a declarat, în 321, duminica, sărbătoarea săptămânală a creștinilor, drept zi de odihnă în imperiu, zi în care și soldații asistau la slujbă.

Împăratul și familia sa au sprijinit repararea bisericilor, dar au ajutat și la construirea altora mai mari și mai frumoase la Ierusalim, Roma, Antiohia, Nicomidia, Tyr etc. Totodată, împăratul Constantin cel Mare a construit o nouă capitală - inaugurată la 11 mai 330 -, transformând orașul Bizantium în orașul Constantinopol, care timp de o mie de ani va fi capitala creștină a Imperiului Roman.

Aici a construit numeroase lăcașuri de cult printre

care Biserica Sfinților Apostoli.

Din dorința de a ajuta Biserica, a convocat Sinodul I Ecumenic de la Niceea din anul 325, împotriva ereziei lui Arie.

Sub influența Sfântului Atanasie cel Mare, Sinodul a proclamat învățătura ortodoxă despre dumnezeirea Fiului care este „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, născut nu făcut, Cel de o ființă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut” (Simbolul credinței sau Crezul).

Sfântul Constantin cel Mare a murit în Duminica Rusaliilor, la 22 mai 337, și a fost înmormântat în Biserica Sfinții Apostoli din Constantinopol, ctitoria sa.

Cine a fost Elena

Originară, probabil, din Drepanum (numit după aceea Helenopolis), din Golful Nicomidia, se presupune că era fiica unui hangiu.

O legendă ulterioară, menționată de Geoffrey of Monmouth, spune că era fiica regelui Coel, care a căsătorit-o cu Constantius Chlorus I pentru a evita războaiele dintre britanici și Roma.

Constantius Chlorus a divorțat de ea, în jurul anului 292, pentru a se căsători cu fiica vitregă a lui Maximian, Teodora.

Constantin, fiul Elenei, a devenit apoi împărat al Imperiului Roman și, ca urmare a ascensiunii acestuia, ea a devenit o prezență importantă la curtea imperială.

Potrivit istoricului Eusebiu, Sfânta Elena a primit botezul în anul 313.

Sfânta împărăteasă a fost o creștină foarte evlavioasă, sprijinind ridicarea a numeroase lăcașuri de cult, printre care Biserica Învierii Domnului zidită lângă Sfântul Mormânt, biserica din Ghetsimani, precum și alte 18 lăcașuri de cult.

De asemenea, Sfânta Elena a mers la Ierusalim, unde a găsit crucea pe care a fost răstignit Mântuitorul Iisus Hristos. Sfânta Cruce a fost mai apoi înălțată solemn în văzul poporului creștin de episcopul cetății Ierusalimului, Macarie I, la 14 septembrie 326. Sfânta Împărăteasă a murit la Roma, în anul 327.

Tradiții și obiceiuri de Sfinții Constantin și Elena

Există, în ziua de Constantin și Elena, și o serie de obiceiuri și superstiții, care fac referire la vara ce urmează să-și facă apariția, și anume: mulți agricultori nu lucrează, pentru a evita pagubele aduse holdelor de păsările cerului, în unele regiuni ale țării este ultima zi în care se mai poate semăna porumb, ovăz și mei, deoarece, în popor, se vorbește că tot ce se seamănă după



această zi se va usca, podgoreni respectă ziua de Constantin Graur în ideea că, dacă vor munci, graurii le vor distruge strugurii, ziua de Sfântul Constantin și Elena este ziua în care păstorii hotărăsc cine le va fi baci, unde vor amplasa stânele și cine le va păzi pe timpul pășunatului, femeile, pentru a alunga duhurile rele și necurate, tămâie și stropesc cu aghiasmă, pentru a se apăra de forțe malefice, țărani aprind un foc mare și stau în jurul lui, prin acest foc obișnuiesc să treacă și oile, pentru a fi ferite de rele pe timpul cât vor sta la stână.

În ajunul sărbătorii, păstorii aprind un foc, numit Focul Viu. Împreună cu oile, ei stau în preajma acestui foc; în popor există convingerea că acest ritual, împlinit din generație în generație, are un rol protector împotriva pagubei și bolilor în intervalul petrecut cu toții la stână. Focul viu păstrează sporul laptelui.

Femeile aprind boabe de tămâie cu care afumă întreaga gospodărie, camerele și anexele pentru animale și pentru păsări, cu excepția băii. După ce se împlinește ritualul de purificare, gospodinele trebuie să stropescă lucrurile și încăperile gospodăriei cu aghiasmă.

Pentru ca duhurile rele să nu fure sporul laptelui, se mai păstrează datina „Sperietoarea vrăjitoarelor”. Membrii familiei se adună în mijlocul gospodăriei în jurul unui vas cu lapte. Cu toții, cu mic, cu mare, ei vor bate cu linguri noi de lemn în vasele în care fierb laptele de obicei, strigând să sperie vrăjitoarele care le-ar putea fura laptele.

În această zi, fiecare păstor măsoară cantitatea laptelui obținut de la oile sale, notându-l pe un carnețel, pe „Răbojul sporului”. Se crede că prin măsurarea laptelui, sporul casei nu se risipește, iar vrăjitoarele n-au puterea să-l fure.

Tot pentru ca sporul să se adune într-o gospodărie, gospodarul trebuie să noteze seria fiecărei bancnote cheltuite în fiecare zi. Se spune că, astfel, banul rămâne

în casă și nu se înstrăinează.

În ziua praznicului, pentru ca voia bună să se adune în familie, trebuie să aducem în casă măcar trei fire de bujori îmbobociți.

De asemenea, pentru sănătate, unul dintre membrii familiei, este bine să ducă la biserică trei bujori, flori de lămâiță, pâine și dulciuri, preparate în casă.

Cumpărați o iconiță, cât de modestă, care-i reprezintă pe Sfinții praznuiți astăzi. Aceasta vă apără de pagubă, de dușmanii neștiuți și vă împlinește o grabnică dorință, oricând le cereți ajutorul.

Această mare sărbătoare are o semnificație deosebită pentru locuitorii orașului Constanța, care se află sub protecția directă a Sfinților Împărați. În ziua marelui praznic, an de an, în Constanța are loc o impresionantă procesiune cu sfinte moaște, urmată de o slujbă arhierescă. Orașul Tomis din vremea împăratului Constantin cel Mare, veche cetate cu aprență grecească, a primit numele fiului său, Constanțiu.

Constantin, nume de proveniență latină, vine de la „constans, constantis” și înseamnă „constant, ferm”. Înrudite în mod direct cu acest nume sunt cele precum Constanțiu, Constanța și persoanele care poartă nume din aceeași familie: Costache, Costea, Costin(a), Codin(a), Dinu, Dina, Tinu și Tina. În această zi sunt sărbătoriți și purtătorii diminutivelor: Costi, Costică, Costel, Ticu, Titi, Titel(uş), Dinicu, Tinuț, Tinel, Tanța, Tănțica și Tanți.

Elena, nume de proveniență grecească (Elene, Helene), în traducere înseamnă cea strălucită, cea luminoasă. În lumea creștină, cea mai cunoscută femeie cu numele Elena a fost mama împăratului Constantin cel Mare. La noi sunt sărbătorite purtătoarele acestui evlavios nume, dar și derivatele numelui de Elena precum Elina, Ileana, Ilina, Leana, Ilinca, Elena. Acestora li se alătură și cele care poartă diminutivele precum: Ilenuța, Lenuța, Lena, Leni, Liana, Lina, Nuța, Nuți, Nuțica.



Titluri de Cetățean de Onoare post-mortem pentru o serie de personalități ciacovene (I)

Consiliul Local Ciacova a aprobat, luna trecută, la inițiativa primarului Petru Filip, după o propunere a profesorului Bogdan Seculici, o hotărâre prin care se conferă, post-mortem, titlul de Cetățean de Onoare al Orașului Ciacova mai multor personalități locale, dar care și-au pus amprenta nu doar pe viața socială sau culturală locală, ci și națională și chiar internațională. Astfel, în cartea Cetățenilor de Onoare ai orașului Ciacova au fost trecuți Ion Monoran, Josef Brandeis jr., Konrad Kernweiss, Dositej Obradovici, Ștefan Polvejan, Petru Fiat și Pavel Cebzan.

Ion Monoran



Ion Monoran s-a născut la Petroman, în 18 ianuarie 1953. A fost poet și publicist, participant activ și unul dintre liderii Revoluției din decembrie 1989. În 1971 a fost exmatriculat pentru încercarea de trecere frauduloasă a frontierei, absolvind liceul de Filologie-Istorie din Timișoara abia în 1978. A fost membru activ al Cenaclului literar „Pavel Dan” al

Casei de Cultură a Studenților din Timișoara și fondator al cotidianului „Timișoara” și al Societății „Timișoara”. Debutează în literatură în 1976, cu versuri, în revista „Forum studențesc”, și colaborează, mai apoi, regulat, la reviste precum „Orizont”, „Amfiteatru”, „Echinoc”, „Luceafărul”. A murit în 2 decembrie 1993 înainte de publicarea primului său volum de poezii.

Nume de referință al generației optzeciste, refuzând orice fel de compromis, Monoran își amână debutul editorial până dincolo de limitele vieții. Cel dintâi volum, „Locus periucundus” (Ed. Marineasa), vede lumina tiparului în 1994, cuprinzând o serie de poeme scrise în perioada 1975-1989, într-o selecție realizată de autor însuși.

Etichetat drept „poezie biografică”, de Mircea Cărtărescu (iar autorul ei, drept „model totemic al generației ‘80”, de Marcel Tolcea), lirica impulsivă, abruptă și adesea contradictorie a lui Monoran redă experiența unui spirit liber („sunt un băiat furtunos”), neînțeles („dar pun rămășag / că nici un redactor nu s-ar încumeta / să publice un text ca ăsta prin reviste / cu atât mai puțin ideologii / cu care odată și odată tot am să mă răfuiesc eu...”).

Al doilea volum, „Ca un vagabond într-o flanelă roșie” (Ed. Marineasa, 1996), include poeme din perioada 1972-1979 și continuă aceeași litanie/confesiune a unui exclus nostalgic. De un nonconformism menit să spargă orice tipare, capabil să „care” după el mase întregi de oameni, Ion Monoran a fost incomodul prin excelență, respins de oficialități înainte de Revoluție, dar și după (nu degeaba se spune că a murit de inimă rea). Postum, Mircea Cărtărescu, Alexandru Mușina și alții îl găzduiesc în antologiile generației optzeciste.

Pentru Ziarul „Timișoara”, Ion Monoran a fost cel care, în momentele grele de la început, în 1990, a găsit întotdeauna soluții. El a procurat prima mașină de scris, iar la un moment dat a găzduit în apartamentul său întreaga redacție a ziarului.

Poetul obține, în scurtul său destin literar, o serie de premii, printre care: Premiul pentru Poezie al revistei literare „Orizont” (1987), Premiul „Nichita Stănescu” pentru Poezie Contemporană (1987), Premiul Concur-

sului de Creație Literară (Satu Mare, 1987), Premiul pentru debut al Uniunii Scriitorilor, Filiala Timiș, pentru volumul „Locus periucundus” și este declarat, post-mortem, Cetățean de Onoare al Municipiului Timișoara.

„Monoran n-a fost, iată, numai poet, ci și un bărbat extrem de curajos, care și-a riscat propria viață. Gestul lui este extraordinar și din perspectiva faptului că era tatăl a doi copii mici... poetului timișorean Ion Monoran, cel care, în 16 decembrie 1989, împreună cu Daniel Zăgănescu, Borbely Zoltan și Kovacs Tibi, a avut inspirația să oprească tramvaiele în Piața Maria. De ce inspirație?”

Fiindcă toți călătorii au coborât acolo și au văzut că în fața casei pastorului László Tőkés sunt oameni cu lumânări aprinse, care protestează împotriva unei decizii abuzive de mutare a pastorului din oraș. O parte dintre ei s-au alăturat protestului, alții au dus vestea mai departe și au amplificat-o. Mai mult: tot atunci, protestul pașnic s-a transformat în revoltă, în invitație la revoluție, în scandări împotriva regimului și a lui Ceaușescu.

Chiar Ion Monoran povestea că prietenul său, Daniel Zăgănescu, suit pe unul dintre tramvaie, a strigat Jos, Ceaușescu! Strigătul s-a amplificat și a devenit unul dintre dezideratele Revoluției din 1989”.

Dositej Dimitrije Obradović



Dositej Dimitrije Obradović, născut la 17 februarie 1742, Ciacova, Imperiul Austriac (în prezent: Timiș, România) și decedat la 7 aprilie 1811, Belgrad, Principatul Serbiei (în prezent: Serbia) a fost un călugăr, scriitor și traducător sârb, un mare iluminist care a influențat puternic cultura sârbă prin scrierile sale.

De mic a învățat atât limba sârbă,

cât și limba română.

După moartea părinților, rămâne în grija unchiului, care vrea să-l facă preot.

Tânărul visează însă să ajungă monah și așa ajunge să fugă cu un călugăr călător spre Turcia, dar este prins și întors acasă, de unde este trimis la Timișoara.

După numai un an, fuge din nou și ajunge în august 1757 la mănăstirea Novo Hopovo. Aici devine diacon și ia numele de Dositej (Dositei).

Rămâne la mănăstire până în 2 noiembrie 1760, când pornește spre Zagreb și ceea ce mai departe va deveni un periplu de nu mai bine de 45 de ani de călătorii prin întreaga Europă.

A călătorit prin Albania, Dalmația, Corfu, Grecia, Ungaria, Turcia, Franța, Rusia, Anglia, Italia. Pentru o perioadă de timp devine profesor la Iași, apoi pleacă spre Germania, Polonia și Austria.

Pe lângă limba sârbă și română cu care a crescut, Obradović mai învață o sumedenie de limbi și dialecte pe care le și predă.

Învață greaca veche și modernă, latina, germana, engleza, franceza, albaneza, italiana. În 1806 se mută în Serbia, iar doi ani mai târziu înființează „Marea Școală” din Belgrad care va deveni apoi Universitate. Obradović a murit în 1811 la Belgrad, după aproape cinci decenii de peregrinări prin lume.



Pavel Cebzan

Născut la 10 iunie 1944 în satul timișean Macedonia, Pavel Cebzan a urmat clasele primare în sat, iar gimnaziul în comuna (pe atunci) aparținătoare, Ciacova. De mic s-a simțit atras de muzica populară, admirând lăutarii vremii și cântând mai târziu alături de ei, la fluiet, primul său instrument, și la clarinet, instrument dăruit de părinții săi. Dacă tainele fluietului le-a deprins singur, pentru clarinet a ajuns la un fanfarist din localitate, Haslinger, un pompier neamț din Ciacova, de la care a luat ore timp de trei ani. În 1956 a participat la un concurs la Timișoara, cântând la fluiet, obținând locul I. A devenit apoi elev al Școlii de construcții din Timișoara, ceea ce i-a dat posibilitatea să studieze clarinetul cu profesorii Iosif Faur de la Liceul de Muzică și Maxim Frunză, la Clubul CFR.

La o Rugă la Macedonia a fost remarcat de frații Bălan de la Caransebeș care l-au îndemnat să se îndrepte spre Orchestra „Lazăr Cernescu”. Avea doar 17 ani când a devenit coleg cu vestiți virtuozii bănațeni Ion și Arsene Bălan, Petrică Vasile, Stanciu Tită, Sandu Florea, Laci Perescu, Marcel Todor, Marinca Trifu și alții, sub îndrumarea lui Nicolae Perescu. Își amintea cu nostalgie de vremurile în care stătea în gazdă la unul dintre fiii lui Luță Ioviță sau când era coleg de cameră cu violonistul Radu Vincu.

În anul 1966 a părăsit Caransebeșul pentru a-și satisface stagiul militar la Hunedoara. Și în acest timp a cântat muzică populară și ușoară. După eliberare s-a angajat la Ansamblul Sârb de Stat din Timișoara, unde a rămas până la desființarea lui, în 1970. A fost anul în care s-a căsătorit cu Ileana Vinca din Banloc, având împreună o fiică, Alina. În perioada 1976-1989 a făcut parte din celebra formație condusă de Gheorghe Zamfir, alături de care a concertat în cele mai vestite săli de spectacole din lume în Franța, Belgia, Danemarca, SUA, Canada, Japonia, Africa de Sud, Noua Zeelandă, Australia, Israel, Elveția, Germania etc.

În grupul maestrului Zamfir bănațenii Efta Botoca, Dorin Cuibariu și Pavel Cebzan au avut, poate, cea mai lungă colaborare.

În anul 1989 s-a stabilit în Statele Unite, unde a cântat în ocazii diverse împreună cu soliști și instrumentiști bănațeni care ajungeau peste ocean. O remarcabilă prestație a avut-o la Festivalul Mondial de Clarinet în anul 1994, la care au participat peste 400 de clarinetiști din întreaga lume, momente imortalizate pe un CD.

Se întoarcea în fiecare an în țară cântând împreună cu cei care-l apreciau și pe care, la rândul său, îi simțea aproape. În anul 2015, pe scena din Parcul Rozelor, la Ruga Timișoarei, duetul Pavel Cebzan și Dorin Cuibariu a stârnit admirația tuturor. O surpriză frumoasă i-a făcut și violonistului Virgil Muzur în spectacolul aniversar de la Buziaș.

De asemenea, Consiliul Local Ciacova a aprobat o hotărâre prin care Căminul Cultural din Macedonia va purta de acum numele lui Pavel Cebzan.

Continuare în numărul viitor

Reînscrierea și înscrierea copiilor la grădiniță

Pentru etapa de REÎNSCRIERE (copiii deja înscriși la grădiniță), perioada este 16 mai – 27 mai 2022. Pentru a va reînscris copilul la grădiniță luați legătura cu educatoarea/unitatea de învățământ aparținătoare.

Orarul reînscrierilor: luni-vineri (16 mai – 27 mai 2021), orele 8-12.

Prima etapă pentru ÎNSCRIERE este în perioada 30 mai – 24 iunie 2022. Pentru a va înscrie copilul la grădiniță luați legătura cu educatoarea/unitatea de învățământ aparținătoare.

Orarul înscrierilor: luni-vineri (30 mai – 24 iunie 2022), orele 8-12.

Din activitățile Liceului Teoretic „Alexandru Mocioni” Ciacova

În 12 mai, elevii clasei a XII-a MI au participat la evenimentul Zilele porților deschise din cadrul Universității Politehnice din Timisoara, coordonați de prof. Maria Iosif.

Sărbătorind Ziua Europei! Mulțumim domnului prof. Bogdan Seculici. În fiecare an, de Ziua Europei (9 mai) sărbătorim pacea și unitatea în Europa. Data marchează aniversarea momentului istoric reprezentat de Declarația Schuman, care a propus ideea unei noi forme de cooperare politică în Europa, care ar face ca războiul dintre națiunile Europei să fie de neconceput. Propunerea lui Robert Schuman este considerată a fi piatra de temelie a Uniunii Europene.

Liceul Teoretic „Alexandru Mocioni” Ciacova a fost selectat pentru a reprezenta România în cadrul Studiului Internațional privind Educația civică și pentru cetățenie – ICCS 2022. Coordonator, prof. Florin Giurgiu.

1.391 de unități de învățământ vor beneficia de finanțare în cadrul celui mai mare program de sprijinire a participării la educație din istoria recentă a României: Programul Național pentru Reducerea Abandonului Școlar. Liceul nostru, în urma proiectului depus, a fost evaluat cu punctaj maxim, fiind clasat pe locul 35 din 1.391 de unități de învățământ. Coordonator, prof. Florin Giurgiu.

Proiect educațional „Zâmbetul, jocul, veselia îmi co-



lorează copilăria”, coordonat de învățătoarele de la ciclul primar.

În 4 iunie a avut loc excursia claselor CP-IV la Sibiu. Obiectivele vizitate au fost: Grădina zoologică, Muzeul „Astra”, Valea Zânelor. Coordonatoare au fost învățătoarele de la ciclul primar.

Excursie tematică „În drum spre cunoaștere”

Elevii Liceului Teoretic „Alexandru Mocioni” Ciacova au trait zile memorabile, participand la excursia tematică organizată pe traseul Ciacova – Moldova, în perioada 13-15 mai, excursie ce face parte dintre activitățile extrașcolare din cadrul Proiectului Pentru Învățământul Secundar - ROSE. Elevii au avut parte de adevărate lecții nonformale de istorie, geografie, biologie și limba română.

Excursia a avut ca obiectiv o percepere activă a unor orașe și monumente cu caracter istoric, cultural, religios, case memoriale, unități de relief, rețea geografică, floră și faună.



Obiective vizitate: Cetatea Alba Iulia, Salina Turda, Vatra Dornei, Mănăstirea Voroneț, Mănăstirea Putna, Muzeul Mănăstirii Putna, Mănăstirile Moldovița, Sucevița, Agapia, Văratec, Suceava – Cetatea de Scaun a Sucevei, Muzeul Satului din Suceava, Humulești – Muzeul și Casa Memorială „Ion Creangă”, Târgu Neamț – Cetatea Neamț, Mănăstirea Neamț, Casa Memorială „Mihail Sadoveanu”, Mormântul Veronicăi



Micle, Lacul Roșu, Cheile Bicazului, Grădina zoologică Târgu Mureș.

Activitatea a fost organizată de prof. Maria Iosif, manager de proiect. Au participat, ca profesori însoțitori ai elevilor, și d-na dir. adj. prof. Camelia Nedelcovici, prof. Bogdan Seculici, prof. Paul Macavei, prof. Marian Cioplean.

Prof. Maria IOSIF



Locus Pericundus, de Ion Monoran

Înainte
de-a fi sat
această îngrămadire de ruine
ușor înclinate pe sub arborii cu crengile
încovoiate încât din loc în loc
se mai ițesc bucăți de zid afară din frunziș
e o confuzie de reziduuri
prăbușită într-o tăcere
întreruptă doar de murmurul nenumăratelor
pâraie care curg
pe ulițe întortocheate și înguste
și de vorbele sătenilor
cu ochi mirați și neștiutori
de păstori
bălăbănindu-și amenințatori bătele
în urma turmelor
până sus în vârful colinei
printre tufe de spini și de muri
ce le îngreunează mult oilor urcușul.

Esențial
e să te aventurezi până aici
printre viile destul de luminoase și monotone
admirând colinele
bombardate cu ecouri rurale de tot felul
hoinărind pe pajștile
pline de căcăreze și găinași
pentru a ajunge
în aceste loci pericundii
cum ar spune Plinius
dominate parcă de prezența misterioasă
a unor spirite
în fața cărora nu te-ai simți prea bine

nici măcar dacă le-ai vedea desenate pe hârtie
darămite să le întâlnești aici
spăimoase și vesele
bătăindu-se de colo-colo
într-o lentă și afectată ostentație
pe potecile noroioase umbrite de desigur
prin care sosesc vești curioase
produse de lumini și umbre
îndulcite de cântecul ferice al păsărilor
sau înăbușite de cantitățile enorme
de liane serpentiforme
care atârnă printre copaci.

Timpu
a desăvârșit
imaginea acestui dedal verde
în care domină
limbajul păsărilor și al florilor
pregătite să-și reprimească faunii și silenii
deocamdată ascunși printre stâncile
năpădite de ferigi și trandafiri sălbatici
într-o dezordine
concepută parcă de-un grădinar frivol
și-ntr-o perindare haotică
hărăzită și ea parcă anume pentru îndrăgostiții
aflați în căutarea unui loc ascuns pentru dragoste.

În aceste locuri
timp de milenii au domnit
șoimul liliacul sau cucul
îndeplinindu-și rolurile de auguri
de îngeri și arhangheli mai apoi
pentru ca acum să atârne ca simple decorații

sau cartonașe roșii
spulberate de intemperii și nepăsare.

Cu toate acestea
bisericele destul de numeroase
lasă să se întrevadă încă
religiozitatea destul de apăsătoare
a țărănilor
îndemnați totuși de o spontaneitate frumoasă
aproape rousseauistă
în a fi amabili și curtenitori
dar renumiți mai degrabă
pentru calitatea pălincii și a vinurilor lor
decât pentru adorarea vreunii sfinți
sau practicarea unor misterii
închinare lui Zamolxis sau Dyonisos.

Țăranii sunt simpli
un material viu
de agricultori de mineri sau păstori
își trăiesc viața în satele lor
ridicate din aceste ziduri și dărâmaturi
mai curând medievale decât antice
și numai închipuirea mea
mă face să-i văd
topiți în lumina de vis a unei antichități
care mișuna peste tot
făcând să renască din aceste pietre
cu semnificație incertă
marile turnuri ale unei formidabile
cetăți dacice
pe care în lungile lor peregrinări
o au asediat romanii.

Poeme de Janeta Albescu

Cerință infimă

Tu, timpule vremelnice
Prin existența mea,
Dă-mi numai o frântură
Din nesfârșirea ta!

S-o dărui poeziei,
Iar eu voi scotoci,
Pe foaia de hârtie
Un vers voi născoci.

Din anii ce s-au scurs,
Să caut acum prin gânduri
Și vise de aiurea,
Să-mprăștii printre rânduri.

Să mă-ntâlnească muza
La răspântie de drum,
Ea stihuri să-mi șoptească,
Pe foaie-o să le pun.

Să caut sclipirea rimei,
Vorbe printre cuvinte,
Până la urma urmei
Poemul să încante.

Tu, timpule vremelnice
Prin existența mea,
Durerea, bucuria
Le-ajută să se separe,
Căci cauți într-una leacuri
Și treci în goana mare
Călare peste veacuri!

Din tabloul verii

„Tu, vară fermecătoare
Care vii din depărtare
Nu ai vrea din întâmplare
Să treci pe-a noastră cărare?”

Frumusețe de culoare
Șevaletul verii are,
Totul este sărbătoare;
Vara și-a pus gând să zboare
Pictând floare după floare,
Presărând multă iubire
Mângâie-a noastră privire!

Soarele zâmbește-n zare
Are raze ajutoare,
Vor lumina să măsoare
Din cadranele solare,
Și pământul să-nconjoare
Pân' ce la apus dispăre!

Gânduri

Adun cuvintele,
Mă joc cu ele,
Dar suferințele
Aștern durere...

Ziua cu clipele
Prea trecătoare,
Noaptea cu visele
Amețitoare.

Calea trecută:
Prea-ndepărtată,
Viața rămasă:
Încovoiată.

Mă uit-napoi
Ca într-o carte,
Vin gânduri puhoi,
Gânduri deșarte!

Iunie – cireșar

Simt mângâierea muzei pe fruntea-mbrobonată,
Și văd cireșul darnic, de fructe-mpovărat,
Nespusele cuvinte, grăbite să se-arate,
Își fac loc printre rime, de vară inspirate,
Un vers, iar se ivește, de soare picurat.

E Iunie, e luna numită Cireșar,
Tribut adus, din timpuri străvechi, acestui pom,
Prin visuri de copil îmi fac acum culoar,
Cu fructe-mi mângâi gustul, la fel ca orice om.

Prin frunzele mature, cu fructele-ciorchine,
Dezmiard-un soare tandru culoarea sângerie;
Pe crengile firave, ce stau să se încline,
Cireșul își arată belșugul cu mândrie!

Vântul de vară trece, șoptind cânt de iubire,
Le mângâie culoarea ce-n soare strălucește;
Trei vrăbii guralive, cu glasul lor subțire,
Se-așează pe-o crenguță, ce-nct se îndoieste.

Cu ziua transformată într-o eternitate,
Se plimbă-acum solstițiul prin luna Cireșar,
De frica lui, chiar noaptea se-ascunde-ntr-o cetate,
Lăsându-l să-și adune cireșe-ntr-un coșar.

Prin flori îngălbenite - miros de sânziene,
Vin fetele făcându-și cununi, răsând, dansând,
Și tril de cânt de păsări, umplu acum poiene,
Din șevaletul lumii ies fluturii, zburând.

De Zâne Sânziene legenda ne șoptește,
Care-au pornit și umblă voioase pe pământ,
Împart leacuri la flori, așa se povestește:
Feresc câmpul cu grâne de grindină și vânt!

Dar iată și Sânpetru – miezul verii agrare -,
Pocnește dur cu biciul, ce scoate licurici,
Ei o să strălucească atunci când o să zboare,
Făcând lumină-n calea acelor rătăciți.

Pe-acest tablou al verii – maci roșii, somnoroși,
- Rubine înșirate la margine de lan -,
Cu-a sa monocromie, țopăie un cosaș
Își caută pereche prin galbenul ocean.

Miros amar de leacuri de flori de romaniță,
Mai jos, picuri albastre de floare de cicoare,
Cu pete-mpodobită se plimb-o gărgăriță,
E foarte ocupată și vrea acum să zboare.

Noaptea-și deschide poarta peste minunea lumii,
Un meteor, grăbit, străbate ani lumină,
Iar stele, strălucind, dansând în jurul lunii
Își scutură argintul în roua din grădină.

Și-aduce Capul Verii atâta bucurie,
Iar călimara-i plină cu litere de scris,
Gândul voios îmi saltă prin marea aurie,
Dar muza-i ostenită, a obosit să scrie,
Își scoate-n fața verii, cu stimă, pălăria,
Revine altă dată, așa cum a promis!



FILE DE ISTORIE CIACOVEANĂ

Baluri șvăbești - baluri ale portului popular

Ca și la chirvaiuri, și aici a fost Anna Schaubberger, născută Nemetz, forța ce punea totul la cale și organiza, ceea ce permitea ca 20 de ani la rând să poată avea loc chirvaiurile, iar zece ani la rând balurile șvăbești/balurile portului popular, la fel, zece ani și minibalurile șvăbești/ale portului popular, serbate de tineretul din Ciacova.

Un sprijin important la reușita acestor sărbători a fost adus de fanfara din Ciacova, condusă de frații Kuhn, de Matthiar Nemetz (fratele Annei Nemetz Schaubberger), care mereu îi anima pe toți să reziste și să nu se lase, care făcea toate drumurile pentru a obține aprobările necesare și, în sfârșit, i-a înflăcărat pe copii și pe părinții acestora, fără de care nu s-ar fi putut realiza nimic din toate acestea.

Lor, tuturor, le spunem, în numele întregii comunități germane din Ciacova, un bogdaproste din toată inima.

Au dovedit că germanii din Ciacova au iubit tradiția și obiceiurile lor și că au putut să se bucure de sărbători, ca și toți ceilalți germani din satele și localitățile bănățene.

La deschiderea balurilor șvăbești era obiceiul, ca și la chirvai, să fie rostite câte un vers-două de către primul „contabil”.

Nikolaus Doggendorf a scris următoarea poezioară pentru balul șvăbesc din Ciacova:

Dragi concetățeni, dragi oaspeți,
Azi este la Ciacova o sărbătoare mare.

O să cântăm, o să dansăm, o să râdem
și tot ce mai fac șvabii.

Ceva mai frumos nu cred că poate fi
decât azi să petreceți balul cu noi.

Un frumos buchet de rozmarin
vă invit să-l licitați.

Cu bani nu cumperi azi doar o casă,
poți avea în cameră buchetul.

Cei tineri plătesc 10 procente,
cei bătrâni plătesc prețul întreg.

De aceea, băieți, strigați și grăbiți-vă
ca apucați voi buchetul pentru fata voastră.

Și acum începe, puneți mâna cu hărnicie
și simțiți-vă bine până dimineață.

Pe melodia populară „Într-un sat șvăbesc” intra în sală toată trupa perechilor, îmbrăcată în port popular. Acum s-a deschis balul de către perechile în port popular. În continuare a urmat dans pentru toți. Ceva mai târziu a urmat licitația buchetului de rozmarin, licitație condusă de „contabili”. Acest buchet era de obicei licitat de un tânăr pentru fata sa, și astfel s-a stabilit și perechea de primi dansatori pentru balul din anul viitor.

**Din Wilhelm Josef Merschdorf,
„Ciacova - târg bănățean, monografie
și cartea plaiului natal”**

„Ciacova - Târg bănățean. Monografie și cartea plaiului natal”



A apărut, la Editura Orizonturi Universitare din Timișoara, în condiții grafice deosebite, „Ciacova - Târg bănățean. Monografie și cartea plaiului natal”, o lucrare amplă și complexă, în două volume, purtând semnătura lui Wilhelm Josef Merschdorf, în traducerea lui Alexander Ștefi. Lector pentru ediția în limba germană este Luzian Geier, consilier editorial pentru ediția în limba română - prof. dr. ing. Horia Ciocârlie, iar redactor pentru ediția în limba română - prof. dr. ing. Ștefan Kilyeni. Volumele au fost tipărite în ediție limitată, dar dacă cererea va depăși numărul exemplarelor solicitate, „Ciacova - Târg bănățean. Monografie și cartea plaiului natal” ar putea fi retipărită.

Cei care doresc, pot achiziționa cele două volume ale Monografiei de la Biblioteca orașului Ciacova, la prețul de 60 de lei. Informații suplimentare se pot obține de la secretariatul Primăriei, telefon: 0256-399.600.

Anton BORBELY

CASIAN AUTOSELL SRL

**MAGAZIN
PIESE
AUTO**



CELE
MAI BUNE
PREȚURI!

☎ 0754 55 33 56

PARTENERI PENTRU VIITOR
MaxyGo
BROKER DE ASIGURARE



ALBESCU JANETA

Tel. 0743102250 ; 0256399299

CIACOVA Str. ALEXANDRU MOCIONI nr. 3

(față în față cu BISERICA CATOLICĂ, lângă SPITALUL AZIL DE BĂTRÂNI)

MAXYGO BROKER DE ASIGURARE

încheie orice tip de asigurare :

**ASIGURĂRI DE LOCUINȚE
ASIGURĂRI AUTO RCA
CASCO
CARTE VERDE
ASIGURĂRI DE ACCIDENTE PERSOANE
ASIGURĂRI DE CĂLĂTORIE ÎN STRĂINĂTATE
MALPRAXIS
ASIGURĂRI AGRICOLE
ASIGURĂRI DE SĂNĂTATE**

SPORT MECHANICAL WORKSHOP ANGAJEAZĂ

**OPERATORI PRODUCȚIE
MANIPULANT MĂRFĂ**

Salariu motivant începând de la 2.900 RON până la 3.200 RON

Înscrieri și detalii la 0740.307.011 / 0751.235.533

- ✓ Contract pe perioadă nedeterminată direct cu angajatorul;
- ✓ Transport asigurat și gratuit;
- ✓ Tichete de masă în valoare de 15 RON;
- ✓ Program doar în 2 schimburi;
- ✓ Bonusuri de performanță începând de la 300 RON până la 1200 RON;
- ✓ Primă de recomandare de 700 RON;
- ✓ Plată ore suplimentare;
- ✓ Al 13-lea salariu.



ANGAJĂM OPERATOR PRODUCȚIE

- ✓ Pachet salarial atractiv;
- ✓ Tichete de masă în valoare de 15 RON;
- ✓ Transport asigurat și gratuit;
- ✓ Al 13-lea salariu;
- ✓ Bonus de performanță;
- ✓ Primă de recomandare;
- ✓ Program în 2 schimburi de L-V;
- ✓ Contract direct cu angajatorul pe perioada nedeterminată;
- ✓ Plată ore suplimentare.

Număr de telefon: 0740 307 011; 0751 235 533.





PAGINI DE ISTORIE LOCALĂ

Administrația civilă – ani de prosperitate

În 1751, administrația militară a fost înlocuită cu cea civilă, subordonată direct Cancelariei Aulice din Viena. Provincie imperială a Casei de Habsburg timp de șase decenii, în Banat s-a făcut simțită politica mercantilă a austriecilor, localitățile regiunii cunoscând, în secolul al XVIII-lea, o rapidă dezvoltare. S-a ameliorat și situația sanitară, la scurt timp după instaurarea stăpânirii habsburgice fiind cunoscuți deja medici comunali și chirurghi de district. Ciacova nu a fost scutită de epidemiile care au cuprins întreg Banatul în acele vremuri: epidemia de ciumă din 1738-1739, mai multe epidemii de holeră, scorbut, tifos, pojar sau difterie în secolul al XIX-lea. Războiul de șapte ani (1756-1763) pe care habsburgii l-au purtat cu Prusia lui Frederic al II-lea a adus Austria într-o situație financiară critică, astfel încât, la 1759, veniturile Banatului au fost arendate către Banca din Viena pe timp de 10 ani, realizându-se astfel o sumă de zece milioane de florini.

Din 1761 Ciacova a fost declarată comună germană, cu limba oficială germană. S-au fixat impozite pe toate produsele pământului după averea mobilă a țaranului, până și pe fumul coșurilor. Cel mai mult a avut de suferit populația românească; în urma plângerilor înaintate curții vieneze, Maria Tereza a dispus, printr-o patentă din 1767, să li se dea românilor pământ din domeniile erariului și să fie supuși unui tratament mai blând. Austriacul Johann Jakob Ehrler, funcționar imperial, menționa că pământul este atât de roditor încât „fără să fie gunoit produce toate cele necesare traiului”. Potrivit datelor furnizate de el, în 1774, producția celor 67 de localități ale districtului Ciacova a fost de 89.760 de mierțe de grâu, 12.530 de mierțe de orz și 98.000 de mierțe de porumb, locuitorii creșteau peste 29.000 de vite cornute, 29.000 de porci, 12.000 de cai și peste 70.000 de oi.

După spusele lui Grisellini, o foarte mare atenție s-a acordat în districtul Ciacovei, unde se găsea pământ uscat și afânat, plantațiilor de duzi albi, pentru cultura viermilor de mătase. Această îndeletnicire era atât de importantă încât Mercy a găsit de cuviință să introducă pedeapsa cu moartea pentru cei ce vătămău duzii. În schimb nu a fost încurajată cultura orezului, care, deși era foarte profitabilă, era socotită dăunătoare pentru mediul înconjurător. Coloniști milanezi cultivatori de orez stabiliți pe teritoriul Ghirodei s-au mutat la un moment dat în districtul Ciacovei, dar din cauza greutăților pe care le-au întâmpinat au renunțat cu desăvârșire la cultura acestuia. În prima etapă a colonizării habsburgice au fost aduși aici șvabi, iar mai apoi italieni, austrieci, cehi, slovaci, luxemburghezi, croați, dar populația românească era încă cea mai numeroasă, așa cum reiese și din datele înregistrate de contele Clary în 1770 și de J. J. Ehrler în anul 1774. Conform recensământului populației din Banatul istoric efectuat de contele Karl Clary, districtul cameral Ciacova avea o populație de 38.110 locuitori, ocupând o poziție mijlocie în ierarhia districtelor bănățene. În secolul al XVIII-lea sunt semnalați în zonă și lotrii, haiduci bănățeni organizați în cete, care ajungeau și până la 2.000 de oameni și reprezentau o formă de luptă împotriva stăpânirii habsburgice, fiind în epocă un adevărat fenomen social. Ei devastau magazinele camerale, oficiile districtuale, poștele, vămile, manufacturile miniere și de prelucrare a metalelor, jefuiau transporturile militare, atacau funcționarii și chiar unitățile militare habsburgice. Acțiunea de obicei în zonele de munte și de deal dar sunt menționați și în districtul Ciacovei, unde coborau mai ales iarna.

Autoritățile au luat cele mai aspre măsuri pentru prinderea și pedepsirea lotrilor, care se făcea în public, dar în loc să slăbească, mișcarea s-a amplificat, sprijinită de populația românească. Împotriva cetelor celor mai puternice au fost întreprinse adevărate campanii militare, cu efective considerabile. Printre cei mai cunoscuți conducători de cete („harambași”) poate fi amintit Stoia, care în 1719 a organizat toate cetele din zonă, sau frații Moharu, conducători ai mișcării timp de două decenii. Politica mercantilă habsburgică a impulsinat și dezvoltarea comerțului.

Prin diploma imperială din 1759 mica așezare de câmpie a dobândit dreptul de a ține trei târguri, terenul a fost cadastrat iar așezarea, asemenea altora în care au fost aduși coloniști, a fost sistematizată, fiind în bună parte reconstruită în jurul centrului civic, care cuprindea piața, biserica, primăria și școala. În 1720 s-a construit prima

școală din localitate și a patra din Banat, Johann Brannenbourg fiind primul învățător, iar în 1778 aici funcționa o școală catolică cu 127 de elevi. Din 1722 exista și un oficiu poștal, în 1746 începe construirea casei administrative iar în 1795 s-a deschis prima și cea mai veche farmacie din Banat, „Zur Heiligen Dreifaltigkeit” („La Sfânta Treime”). Din timpul domniei Mariei Tereza s-au păstrat mai multe rapoarte administrative care furnizează date despre istoria așezării, într-unul din ele, întocmit în 1742, menționându-se că în Ciacova pot lucra doi brutari. Un an mai târziu se menționa că districtul era de acord să dea 80 de recruți iar în 1752 administrația Banatului cerea administrației locale să pună la dispoziție 100 de bărbați săptămânal, iar mai apoi 200, pentru lucrări la fortificațiile cetății. Rapoartele mai vorbesc despre negustorii din capitala districtului și despre negoțul clandestin, despre măsuri împotriva profanatorilor de morminte, despre cele 41 de birturi existente în târg în 1751, al căror număr trebuia înjumătățit. Vechea cetate a fost vizitată în 1768 de împăratul Iosif al II-lea, totodată coregent al Mariei Tereza, care a înnoțat în clădirea camerală din piața mare. Administrația austriacă a căutat să stabilească un echilibru al ocupațiilor pe care le aveau locuitorii Ciacovei, astfel încât fiecare etnie avea o sarcină bine stabilită: italienii și spaniolii se ocupau de creșterea viermilor de mătase, românii și sârbii erau crescători de animale iar șvabilor li s-a încredințat cultivarea câmpului și creșterea viței-de-vie, precum și construirea unor case mai bune. Cea mai mare parte a locuitorilor va continua să se ocupe cu agricultura și în secolul următor, hotarul comunei încorporând mari suprafețe arabile: în 1836 Ciacova avea 144,38 șesii țărănești, o șesie fiind echivalentă cu 34 de jughăre. În 1866 a fost înființată și Școala de Agricultură, care, în 1895, a primit din partea statului 296 de jughăre de teren arabil. În timpul stăpânirii habsburgice, așezarea avea să-și recapete statutul urban pe care-l avusese înainte de venirea turcilor.

Sub jurisdicție maghiară

În 1778, Maria Tereza avea să cedeze cerințelor nobilimii maghiare, aprobând trecerea Banatului, cu excepția graniței militare, sub jurisdicția regatului Ungariei. Districtele au fost desființate, Banatul a fost împărțit în trei comitate, după sistemul maghiar, și anexat un an mai târziu Ungariei, care a introdus în această parte a provinciei administrația maghiară. Instituțiile austriece au fost înlocuite, treptat, cu cele maghiare, cazarmile fiind ocupate de trupe de honvezi (trupe ungurești de graniță). Ciacova a rămas în continuare reședință administrativă în comitatul Timiș. În 1783 existau aici 452 de case, dintre care 326 de case țărănești și 126 de case de zilieri, iar zece ani mai târziu avea casele numerotate. Satul avea 103 case (curți) în cartierul german, 263 de case (curți) în cel sârbesc și 117 case (curți) în cartierul românesc. Mai sunt menționate 12 familii evreiești și zece maghiare. În anul următor s-au stabilit aici dragonii din Würtemberg, în 1823 a devenit un târg („comună urbană”) care beneficia de toate privilegiile, cu sigiliul „Temes Värm. Csákova Mezöváros pecsétje” iar șase ani mai târziu era cunoscut drept al nouălea târg ca mărime din comitatul Timiș.

Intr-un recensământ din 1828 așezarea figurează cu 573 de locuințe și 3.924 de locuitori, dintre care 2.568 ortodocși, 1.195 catolici, 35 luterani și reformați și 126 evrei. Cei mai mulți erau țărani dar sunt menționați și 139 de muncitori, 91 de calfe, 42 comercianți, 23 de slujitoare și nouă funcționari. În garnizoana militară erau în 1.795 prizonieri de război iar în anii 1808-1809, în jur de 500 de ofițeri și soldați francezi, italieni și bavarezi din armata napoleoniană au fost prizonieri la Ciacova, din care 69 au murit în urma unei epidemii de tifos. În urma păcii de la Schönbrunn din 1809, prizonierii francezi au putut pleca acasă.

Nobilimea maghiară mică și mijlocie venită în Banat a declanșat o politică de maghiarizare, deși într-o statistică etnică din 1839, din cei 4.028 de locuitori ai comunei, doar 202 erau maghiari. Sârbii și românii - în număr de 2.442 - erau majoritari, urmați de 964 de germani. Mai erau înregistrați 180 de evrei și 240 de locuitori de alte naționalități.

Acțiunile de emancipare națională și culturală a românilor se vor face tot mai simțite în acești ani, ele vizând mai ales numirea unui episcop român și a unor directori români în fruntea școlilor. Și românii din protopopiatul Ciacovei au înaintat numeroase petiții în acest sens Curții din Viena. Demersul lor avea să se concretizeze în 1831,

când a fost redactată „Petiția de la Ciacova” a românilor bănățeni, adresată împăratului Francisc I, la Viena, prin care se cerea un mitropolit deosebit de cel al sârbilor pentru toți românii ortodocși din imperiu. Petiția, scrisă în latină, a fost redactată de două personalități ale vremii, Damaschin T. Bojincă și Ștefan P. Niagoe. O nouă petiție semnată de 35 de preoți români, unii din Ciacova, a fost redactată în octombrie 1838, în care cererile formulate erau mult mai explicite și mai concludente decât în cea precedentă. Abia în 1864 biserica ortodoxă română avea să se desprindă de sub jurisdicția bisericii sârbe; atunci s-a înființat și Episcopia Caransebeșului, de care aparține și protopopiatul Ciacovei. Neînțelegerile dintre ortodocșii români și cei sârbi, cauzate mai ales de împărțirea bunurilor bisericii, au continuat însă mulți ani, ajungându-se și în fața instanței. În urma unui ordin emis de episcopia Timișoarei în 1836, în registrele bisericilor romano-catolice nu s-a mai înregistrat nimic în limba latină, ci doar în limba maghiară. Preotul Ciacovei, Aloys Schindler, a trebuit să-și schimbe numele în Alajos. Câțiva ani mai târziu, limba maghiară a devenit limbă oficială iar procesul de maghiarizare s-a intensificat. Prin hotărârea dietei din 1843, maghiara devenea limbă de predare în toate școlile poporane, unde, până atunci, aceasta era cea a etniei respective, adică sârba, româna sau germană.

Revoluția de la 1848

După izbucnirea mișcărilor revoluționare de la 1848, românii, sârbii și șvabii din Ciacova, care alcătuiau cea mai mare a populației, s-au situat pe poziții antimaghiare, căci idealul acestora, în frunte cu Kossuth Lajos, era dorința de a asimila celelalte națiuni pentru a face o mare națiune maghiară, care să domine această parte a Europei. În luna aprilie, administrația maghiară a introdus în comitatele bănățene starea de asediu, urmată de declanșarea unui conflict deschis între sârbii din imperiu, care propagau ideea unirii tuturor slavilor de sud, și revoluționarii maghiari.

La 26 mai, în școala ortodoxă din Ciacova, a avut loc o întrunire a sârbilor și a românilor, organizată de protopopul Vasile Tăbăcaru, pentru a alege un delegat la marea întrunire de la Novi Sad. Autoritățile maghiare, în frunte cu judecătorul de scaun Tamásy Molnár, au început cercetările împotriva celor 41 de participanți, socotind că adunarea a fost îndreptată împotriva lui Kossuth Lajos.

Câteva zile mai târziu, proclamații sosite prin poștă au fost confiscate de autoritățile maghiare, dar cum între ele se afla și o proclamație a lui Eftimie Murgu, favorabilă revoluției maghiare, ele au ajuns totuși în mâna destinatarilor. Trupele maghiare au intrat în Ciacova în 21 iunie, fiind cantonate în cazarmă timp de o lună, iar în luna iulie, la alegerile pentru noul parlament de la Pesta, Adam Varkonyi, un reprezentant al moderaților și adept al reformelor, a fost ales deputat în scaunul Ciacova.

În 27 august, bărbați ați de luptă din Ciacova, de toate naționalitățile, au fost duși în tabăra de la Gedöfalva și după amenințări din partea judecătorului de scaun, au pornit împotriva sârbilor. În octombrie au sosit la Ciacova recruți din comitatele cărășene spre a întări garnizoana dar o săptămână mai târziu localitatea a fost ocupată de trupele imperiale austriece venite de la Timișoara, populația a fost dezarmată și armele confiscate.

Pe lângă acestea, au mai fost ridicate furcile și coasele locuitorilor. Românii și sârbii au primit cu simpatie armata imperială dar maghiarii s-au răscolat, fiind însă dezarmați de imperiali.

Unii au reușit să fugă, dar cei mai mulți au fost făcuți prizonieri și închiși în cazarmă. Conducerea a fost preluată de sârbi, care au numit un croitor sârb primar și un judecător de scaun de aceeași etnie.

S-a instituit un regim de teroare: românii din Ghilad au fost ridicați de sârbi și mutați forțat la Ciacova, iar casele lor au fost jefuite.

Liniștea s-a reinstaurat după înfrângerea trupelor revoluționare maghiare iar în 1849 s-a înființat o nouă provincie numită Banatul Timișean și Voivodina Sârbească, prin reunirea mai multor comitate. În 1860 au început însă să apară primele semne ale destrămării acestei provincii autonome față de Ungaria. În anul respectiv, Banatul a fost încorporat Ungariei iar în 1861 Timișul a redevenit comitat, condus de un comite și un vicecomite, ajutați de pretori și vicepretori. Comitatul avea 11 plăși, Ciacova, care era una dintre ele, grupând 13 comune.

Din „Ciacova - Monografie”,
de Dan N. Buruleanu și Liana Păun

Rezultate pozitive pentru Progresul Ciacova și AS Petroman în campionat

Echipa de fotbal Progresul 1906 Ciacova, care activează în Liga a IV-a Timiș, a înregistrat un nou rezultat pozitiv în campionat.

În ultima etapă disputată până acum, fotbalistii de la Progresul s-au întors cu un punct din deplasarea de la Timișul Șag.

A fost 1-1, golul ciacovenilor fiind marcat de Andrei Luca.



„Un rezultat echitabil după aspectul jocului, o vreme frumoasă (poate puțin prea cald), un teren impecabil, doua echipe frumoase și ambițioase. Cu ocazia aceasta îi urăm La mulți ani! Ingerului păzitor ale buturilor noastre,

tre, Ovidiu Sabac, care și-a aniversat ziua de naștere chiar în ziua meciului. Felicitări băieților pentru efort și rezultat!”, a transmis Alin Ardelean, președintele clubului.

Și AS Petroman continuă seria rezultatelor foarte bune în campionatul Seriei a II-a a Ligii a V-a. În ultima etapă AS Petroman a surclasat cu scorul de 5-1 pe Progresul Iecea Mare.

Au marcat pentru echipa gazdă Sorin Pop, Nicolae



Negru, Ovidiu Rusanda (de două ori) și Ilie Călini.

După acest rezultat AS Petroman ocupă poziția a patra în clasament, cu 45 de puncte, unul mai puțin decât ocupanta locului al treilea.

Glume • Glume • Glume

Reporterul interviuează un polițist:
- Bine, bine, dar cum v-ați dat seama că el este individul căutat când era îmbrăcat în femeie?

- Pentru că nu s-a oprit în fața niciunei vitrine!

- Auzi, tu ai vreun scriitor preferat?

- Da, este iubitul meu.

- Ce scrie?

- Cecuri!

O femeie trece pe roșu. Cazul ajunge la judecătoria, în timpul procesului judecătorul întreabă:

- Ocupația?

- Profesoară, spune inculpata.

Judecătorul fericit:

- Știti doamnă, de ani de zile aștept ca un profesor să se afle pe banca inculpaților. Către asistent:

- Aduceți o tablă, câteva kilograme de cretă, iar inculpata să scrie pe tabla de 500 de ori: „Niciodată nu voi mai trece pe roșu!”

- Sper că darul pe care mă pregătesc să ți-l fac va sta bine pe degetul tău.

-Mulțumesc, dragule! Numai să nu fie prea scump.

- Nici o grijă! Unde ai văzut tu degetar scump?

S.C PENTA FLOOR S.R.L
angajează personal necalificat.
Ne găsiți la fostul SMT Ciacova.
Informații la numărul
de telefon: 0721-431.445

profi
zilnic preturi mici

Un NOU
DEPOZIT PROFİ
în ȘAG

Fii unul dintre cei
300 de noi colegi!

Beneficii:
Transport asigurat
Salariu motivant
Bonus de performanță
Tichete de masă
Contract de muncă pe
perioadă nedeterminată

Scrie-ne pe adresa
recrutare.logistica@profi.ro
sau contactează-ne la
0748.186.433



Zilnic oameni mai profi!
www.profi.ro

Lumea... văzută de Radu Clețiu